

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 180.

V Ljubljani, v torek 8. avgusta 1893.

Letnik XXI.

Dolenjski praznik.

Prvi slovenski katoliški shod je sploh poživil katoliško zavest med Slovenci. Med njimi Dolenjci niso ostali zadnji; pokazali so to, ker so prišli ob tej priliki v belo Ljubljano v obilem številu, dasi je zveza z Ljubljano ravno Dolenjcem doslej najmanj ugodna. Zlasti pa se je jelo gibati Novo Mesto, naravno središče Dolenjske. Ko se je ob novem letu ustanovila v Ljubljani stalna komisija za II. slov. kat. shod, se je po njenej želji kmalu osnoval v Novem Mestu pododbor — menda prvi med vsemi.

Bilo je začetkom meseca aprila, ko se je zbralo na poziv g. dr. Marinkota nad sto vrlih mož v rokodelske hiši — od daleč in blizu iz vseh stanov; med njimi je bil novzoč tudi g. deželni in državni poslanec Pfeifer. Navdušeni za sveto katoliško reč so osnovali brž pododbor, ki naj bi po možnosti skrbel za to, da se sklepi katoliškega slovenskega shoda bolj in bolj izvajajo — zlasti gledé na narodno organizacijo. Opomnim še, da so pri tej priliki zbrani možje enoglasno zatrdili, da pri volitvah nikdar ne bodo dali glasu možu, ki ne bi obljubil, da mu bodo resolucije I. slov. kat. shoda vodilo pri njegovem delovanju.

Izvoljen pododbor se je trikrat sošel, da se posvetuje, kako bi se dalo na Dolenjskem največ doseči; ali vselej je bila misel vseh: treba je v Novem Mestu shoda katol. političnega.

Odločil se je odbor slov. kat. političnega društva, da osnuje v Novem Mestu shod. Za dan smo se kmalu zjediniili; a drugo je bilo gledé na prostor in način, kako naj se reč vrši. Ljubljanski gospodje so menili, da naj bo shod v zaprtem prostoru in sicer proti vstopnicami, kakor je bilo sicer v navadi; Novomeščani pa so želeli, da mora biti shod pod milim nebom dovoljen vsacemu brez izjeme. Tudi tu je slednjič zmagala dolenjska stanovitnost, dolo-

čilo se je, da se bode shod vršil javno 6. avg. ob 3. uri popoldne pred kasarno v Novem Mestu. Da so Novomeščani imeli prav, in da gospodom iz Ljubljane ni žal, da so se udali, bode pač jasno pričalo sledeče poročilo o shodu samem.

Znamenit ostane dan 6. vel. srpana za celo Dolenjsko. V njenem srcu se je zbralo štiri tisoč vrlih mož, da se slovesno prigrasijo k zastavi I. slov. katoliškega shoda. Katoliško politično društvo je ta dan v prvič tako daleč mej Dolenjci napravilo shod, ki je pričal, da je bilo ljudstvo pripravljeno nanj in da je bil vsled tega — potreben. V soboto pred shodom je malo da ne celo noč lilo; tudi v nedeljo so se še vlačili oblaki po nebesu, a vreme je bilo vender le zborovanju tako ugodno, da si je ugodnejšega težko želeli. Še solnce je pogledalo izza oblačnih zaves, da pozdravi ta dosedaj popolnoma neznani prizor na dolenjskih tleh.

Prostor je bil jako primerno izbran. Pri vojašnici je bil postavljen okrašen oder za govornike in druge gospode; po vežbališču pred odrom so se pa postavili poslušalci.

Do petdeset čč. gg. duhovnikov in bogoslovcev je bilo navzočih sredi natlačene množice. Če bi moral naštevati vse kraje, ki so imeli svoje zastopnike pri shodu, bi pač ne zmogel takega dela. Bodi nekaj imen! Smihel-Stopiče, Mirna peč, Skočijan, Šmarjeta (do 50), Bela cerkev, Brusnice, Mokronog, Črmošnjice, St. Jernej, Podgrad, Šentpeter, Sv. Trojica, Poljanica, Toplice, St. Rupert, Trebelno, Prečina, Velika vas, Studenec, Križev pri Kostanjevici, Bučka, Žuženbreg itd., so poslali svoje može; celó iz daljnega Suhorja, Črnomlja, Metlike, Radovice, Ambrusa, Hinj, St. Vida, Višnje gore, St. Janža in Rake se jih je mnogo potrudilo v lepo Novo Mesto, dokazujoč s tem svojo izredno vnemo.

Malone vse občine so zastopali župani ali vsaj srenjski svetovalci, tako, da lahko rečemo: cvet do-

lenjskih mož je bil zbran pri veličastnem shodu. Posebej omenjati moramo častito trebanjsko faro, ki je imela župane svoje srenje, vse svetovalce in mnogo drugih mož pri zborovanju.

Ta lepi vzgled katoliške zavesti zasluži, da ga s poudarkom beležimo in pohvaljamo. Sicer pa hvalo zaslužijo vsi, prav vsi brez razločka, ki so od pota utrjeni skoro tri ure pazljivo in mirno, dejal bi, nepremično stali v guječi in poslušali besede govornikov.

Nekateri so prišli po šest, osem, da celó deset ur daleč, in vsled tega pač lahko s ponosom pokazemo nánje nasprotniku, rekoč: „Če meni, da boš pri takih požrtvovalnih in navdušenih možéh kaj opravil, poskusi, mi se ne bojimo zánje.“

Katoliška zavest je slavila svoje zmagovalje; Dolenjska pa je praznovala praznik, ki jo je poživil z novim upanjem boljše bodočnosti. Ni ga imena na svetu, v katerem bi se bilo moglo zbrati toliko ljudij iz tako daljnih krajev v posvete, le katoliško ime to vzmore. Kliči jih v kakoršenkoli namen skupaj, vabi, kakorkoli znaš, tako mnogobrojne častite, navdušene skupščine nikdar ne skupiš, razven če jo vabiš v katoliškem imenu.

Lahko rečemo, da Novo Mesto še ni videlo takega shoda. Izmej duhovščine smo posebej opazili velečastite gg. kanonike: Hočevarja, Franka, Povšeta; čast. gosp. metliškega prošta in mnogo drugih.

Poleg kmetskega ljudstva in duhovščine je bilo zastopano tudi posvetno razumništvo. Videli smo blag. g. župana Perko-ta, gimn. vodjo g. dr. Detele in g. Senekoviča, vodji kmetijske šole g. Dolencea, okr. sodnika g. Struelja, več gg. uradnikov itd., itd., katerih vseh naštetih je nemogoče. (Dalje sledi.)

LISTEK.

Sestanek slovenskih in hrvatskih abiturijentov v Zagrebu

dne 4. in 5. avgusta se je vršil tako krasno in v tako lepem redu, da se ga bodo spominjali udeleženci dolgo dolgo časa z veseljem.

Došli smo slovenski abiturijentje v Zagreb dne 4. avgusta ob 8. uri zjutraj. Tu nas je pozdravilo z burnimi klici mnogobrojno občinstvo. Zlasti nas je prijetno iznenadilo, da smo videli razven dijakov tudi mnogo zagrebškega meščanstva, ki nas je sprejelo kot mile goste.

Slovesni sprejem se je vršil v veliki dvorani zagrebškega vseučilišča, katera je zbirališče akademičnega društva „Zastava“.

Pozdravil je tu Slovence najprej modroslovec g. Dragan Boranić v imenu hrvatskih vseučilišnikov in g. Polić v imenu hrvatskih abiturijentov, pravnik g. Radić pa je v navdušenem govoru naglašal pomen tega sestanka ter nas precej opozarjal, da se nismo prišli le razveseljevat, nego da prva svrha je, da upoznamo bratski nam narod. In vse, kar se je vršilo na sestanku, vredili so Hrvatje tako, da je bilo za Slovence poučno in zanimivo. Vsak Slovenec je dobil v dar knjižico „Grof Janko Drašković“, izdanje hrvatskega literarnega društva „Zastava“.

Razkazali so nam celo univerzo. Čudili smo se krasoti te stavbe, čudili smo se tudi domoljubju in požrtvovalnosti onega velikega moža, kateri je hrvatski modrice postavil tako diven hram, in navdušeno smo se združili s Hrvati v gromovitem klicu „Živio Strossmayr!“ Od todi so nas peljali po mestu ter nam odkazali prenočišča v grškokatoliškem duhovnem semenišču in v orfanotrofiju. Ob 11. uri popoldne peljali smo se skupno na Mirogoj, kjer počivajo prvaki hrvatskega naroda. Tam smo šli v „ilirsko arkado“ na grob Stanka Vraza. V imenu Hrvatov je govoril g. abiturijent Polić, ki nam je na kratko opisal Vrazovo življenje ter nam podal pregled njegovega književnega delovanja ter povdarjal, da si ne lastimo niti jedni niti drugi tega odličnega moža, ampak recimo: „Bil je naš!“ Kot Ilirec je bil Slovenec in Hrvat, njegov spomin naj krepí vzajemnost med Slovenci in Hrvati. V imenu Slovencev je govoril g. abiturijent Sušnik, sloveč Vraza kot domoljubnega pesnika. Vsak govornik je položil na grob krasen lovorjev venec. Obiskali smo še grob Preradovićev, Senoin, grofa Draškovića i. dr.

Po banketu — za katerega je dalo prevzvišeno škofijstvo dispenzo — vozili so nas Hrvati po mestu, razkazali nam vse njegove znamenitosti, potem smo si ogledali divno zagrebško okolico. Tako se je približal hitro večer, odločen za komers. Zbranega je bilo na stotine občinstva, zasedeni so bili vsi prostori v „streljani“ in zunaj nje. Obilo je bilo za-

stopano zagrebško meščanstvo, posebno nas je pa veselilo, da smo videli med sabo odlične književnike hrvatske, bili so gg. dr. Šrepol, E. Kumičić, dr. Tresić, dr. Harambašić, dr. Celestin i. dr. Zastopana so bila tudi mnoga društva. Komers je otvoril abiturijent g. Car, predsedništvo je prevzel abiturijent g. Polić, ki je pozdravil navzoče, predstavil vladne zastopnike ter naglašal, da namen sestanka je medsebojno spoznavanje. Kmalu za njim je izpregovoril abiturijent g. Lampe. Posegel je daleč nazaj v one davne čase, ko so se Slovenci in Hrvati nastanili v sedanji domovini. Pokazal je, kako sta bila ta dva naroda že od nekdaj poklicana, da branita drug drugega: Slovenci proti severu in zapadu, Hrvati proti jugu in vzhodu. Na krvavem polju so često pokazali ljubav do domovine, sedaj jo kažejo s tem, da delajo za gmetni in duševni napredek svojega naroda. Zato so z veseljem prišli Slovenci k Hrvatom, kateri so jih sprejeli s tako bratsko ljubeznijo, da lahko imenujejo Slovenci kot drugo svoje domovino svobodno in jedino Hrvatsko.

Pozorno so poslušali Hrvati slovensko besedo ter jo odobrvali z burnim klicem: „Živeli Slovenci! Živela Slovenija!“, godba zasvira: „Liepa naša domovina“, katero so vsi stojé in odkriti poslušali.

Na ta govor odgovori abiturijent zagrebške gimnazije, g. Domjanić, ki nazdravi hkrati zedinjeni Sloveniji. Govoril je o krasoti slovenske

Volitve na Francoskem.

Dné 20. t. m. so na Francoskem volitve, ali pravega volilnega gibanja še ni nobenega. Posebno je pa žalostno, da najbolj spi katoliška stranka. Čudno pa ni, da je zavlada taka malomarnost. Pričakovalo se je, da bode vsaj panamski škandal kaj vzpodbudil narod, da bode jel premišljevali, kam ga bodo pripeljali sedanji vodje francoske politike.

Nič takega se ni zgodilo. Narod sam je sicer v srcu obsojal take dogodke, ali te moči in poguma pa nima, da bi se mogel upreti sedanjemu sistemu. Ljudje so hitro pobirali denar iz francoskih zavodov, ko so videli sleparije, ali tega poguma pa nimajo, da bi se lotili zlo izruvat s korenino.

Mnogo je pa krivo tudi to, da se narod ni popolnoma vzdramil, ker so kot tožniki v panamski aferi največ nastopali nekdanji Boulangerjevi pristaši, katerim narod tudi dosti ne zaupa, temveč sodi o njih, da niso dosti boljši od drugih republikancev. O času Boulangerjevem se je jasno kazalo, da nekaterim ni za drugega, kakor da bi se pospeli do kake boljše službe.

Konservativna stranka pa ni dovolj izkoristila tega trenutka. Oviral jo je najbolj neježnost. Razdeljena je v več frakcij, rojaliste, bonapartiste in republikance, in ta razcepljenost jo je ovirala v delovanju. Separatistični interesi posamičnih frakcij jih ovirajo, da ne morejo skupno nastopiti za katoliško idejo in počediti Avgijevega hleva.

Narod je tudi precéj zbežan in ne vé, komu bi tudi zaupal. Pri raznih volitvah se mu je že marsikaj obetal, nikdar se pa obljube niso izpolnile. Zato je sedaj občna nezaupnost. Ljudje že nobenemu ne zaupajo in ne verjamejo in udali so se nekemu fatalizmu.

Katoliška stranka je tudi preslabo organizovana, dočim je organizacija republikanskih strank najboljša. Po dvajsetletnem neutrudnem delu so nasprotniki agitacijska sredstva tako popolnili, da jim skoro zmaga oditi ne more. Zánjo dela tudi denar, ki prihaja iz državnih blagajnic in pa od židovskih kapitalistov, ki se najbolje počutijo pod sedanjim državnim sistemom.

Pregovor makedonskega kralja Filipa, da ni tako visokega zidú, da bi z zlatom obloženi osel ne mogel čeznj, velja tudi na Francoskem. Panamska aféra je nekoliko razkrila, kako se delajo volitve na Francoskem. Mnogo denarja, ki je bil odločen za panamski prekop, se je porabilo za volilne namene. Ker je v Franciji občna volilna pravica, se v take namene porabijo kar milijoni, ker se s tisočski ne dá dosti opraviti. Zato je pa katolikom stališče jako težavno, ker jim niso odprti nobeni taki bogati viri.

Ker je malo upanja, da bi katoliki dosegli mnogo uspehov, nekateri priporočajo, da bi katoliki popustili vsak volilen boj. Tega mnenja so tudi nekateri visoki cerkveni dostojanstveniki. Če je ta na-

svét dober, ne bomo tukaj preiskavali, ali to je gotovo, da so zánj mnogi francoski politiki. Sprva je ta nasvét napravil malo slab vpliv. Proticerkveni listi so takoj stvar tako zasukali, kakor bi dotičniki, ki priporočajo pasivnost, bili zadovoljni s sedanjimi razmerami.

Cerkvi bilo bi silno škodljivo, ko bi se mej narodom razširilo tako mnenje. Narod bode torej vsekako treba poučiti, da ne bode naposled mislil, da je cerkev zadovoljna z gospodarstvom sedanjih republikancev.

Ti, ki so za pasivno politiko, mislijo, da je bolje, če ni nobenega katolika v zbornici, nego bi bila le slaba katoliška frakcija. Dokler je le jeden katolik v zbornici, se lahko vánj zaganjajo in jih združuje nasprotje do cerkve. Drugače bode, ko bodo sami republikanci v zbornici; tedaj se bodo še le začeli republikanci prav napadati mej seboj. Najtežje bi bilo za republikance, ko bi prišel budget bogočastja na vrsto. Vsprejeti bi ga morala republikanska večina. Ko bi ga zavrgla, bi to narod vzbudilo iz sedanje letargije.

To bi napravilo več vpliva, nego vsi dogodki poslednjih dvajsetih let. Gospodujoča stranka bi torej morala premeniti svoje stališče proti cerkvi, ali pa popolnoma potrgati z njo vse vezi. V obeh slučajih bi cerkev le pridobila.

Konkordat je jedini temeljni zakon v Franciji, kajti velja že celo stoletje, vsi drugi osnovni zakoni so se od tistega časa že večkrat premenili. Če bi se ta zakon podrl, podere se jedini trden temelj, kar bi imelo baš za republiko najslabše nasledke.

Zato je pa pričakovati, da se iz republikanske stranke poprej izloči katoliška večina. To mnenje je pa morda malo preoptimistično. Utegnilo bi tudi še kaj hujšega priti, in pozneje bi bilo še težje narod vzdramiti. Sploh bi se to še le po mnogih trdih skušnjah moglo zgoditi.

Le toliko moremo reči, da je položaj na Francoskem jako kritičen in posebnih uspehov nimajo katoliki od volitev pričakovati, ker ne vlada mej njimi prava jedinstvo. Bolje ne bode tako dolgo, da vsi katoliki razne svoje parcijelne težnje podredé katoliški ideji. Katoliška stvar mora biti glavna, druge pa postranske, dokler se to ne zgodi, ne bo bolje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. avgusta.

Nemške šole v Pragi. V Pragi imajo nemške ljudske in meščanske šole 61 razredov, dočim bi po številu učencev zadoščalo 45 razredov. Mestni zastop je zatorej sklenil, obrniti se do deželne šolskega sveta, da se ti nepotrební razredi odpravijo. Deželni šolski svét pa temu ni pritrtil, temveč je le vzel na znanje odpravo treh začasnih nemških razredov. Seveda tu gre za nemške šole in zatorej se ne smejo omejiti, naj je število učencev še tako pičlo. Ko bi pa kje bila kaka slovanska šola slabo obiskovana, kako hitro bi se odpravila.

Mesto Praga ima velike troške s temi vzporednimi nemškimi razredi, ali jih vendar odpraviti ne sme, dasi so popolnoma odveč. Drugod je pa postavno število slovanskih otrok, pa se vendar vlada ne more odločiti, da bi osnovala slovansko šolo ali pa razširila kako slovansko šolo. Slovani vendar nikjer ne zahtevajo večjega števila šol, kakor jih jim gre po zakonu, pa še te se jim odrekajo, za Nemce se pa vzdržujejo šole, za katere vzlic vsem agitacijam ni moč dobiti postavnega števila otrok. Tako postopanje pač ne more pospeševati sprave mej narodnostmi.

Razpor mej namestništvom in dunajskim županstvom se najbrž ne bode dal drugače poravnati, da odstopi sedanji župan, kateri je razpor zakrivil, ko je, odgovarjajoč na neko interpelacijo zastran tramvajske družbe, napake, ki jih je storila mestna uprava, izvrčal na vlado, da bi se le opravičil. Sedaj že liberalni listi spoznavajo, da se razpor drugače poravnati ne bode dal, in rahlo pozivljajo župana, da naj odstopi, če si ne more dobiti zaupanja vlade. Liberalci se najbrž že bojé, da bi vlada ne porabila kake priložnosti in razpustila mestnega zbora. V liberalnih krogih le predobro vedó, da brez vladne podpore pri volitvah več večine ne dobé. Zato bodo pa pritiskali na župana, da naj se umakne ali pa se sporazumi z vlado. Poslednje bi seveda bilo težavno. Liberalni časopisi pišejo seveda, da pri tem trpé občinske koristi, ki nikakor ne smejo biti odvisne od trdovratnosti jednega samega moža. Seveda jim ni toliko na koristi mestne občine, temveč le na svojih strankarskih koristih. Bojé se, da se bliža čas, ko ne bodo več gospodovali prijatelji židov v dunajski mestni hiši.

Nova rusinska stranka. V vzhodni Galiciji se snuje nova rusinska stranka. Imenovala se bode radikalno-demokratska in išče privrženecv posebno mej kmečkim prebivalstvom. Vodstvo nove stranke je prevzelo novoosnovano društvo „Narodnaja Volja“, katerega predsednik je pisatelj Ivan Franko. Snovanje vedno novih strank pač ne bode v korist rusinskemu narodu. Prevelika razcepljenost še ni koristila nobenemu narodu. Kakor se kaže, bode nova stranka pred vsem se ozirala na kmečke koristi. Snovanje taci kmečkih strank je nekako v navado prišlo, opazamo jih pri nas v Avstriji in v Nemčiji. Temu je pač nekoliko to krivo, da se nekatere sedanje politične stranke premalo zanimajo za interese kmečkega stanu ali da vsaj ničesa ne dosežejo. Kmetje si mislijo, že osnujejo svoje stranke, da bodo potem morda kaj bolje. Po našem mnenju pri sedanji politični konstelaciji take stranke tudi ne bodo mogle dosti opraviti. Konservativna stranka je tudi vedno gledala na koristi kmetkega stanu. Če ni ničesa dosegla, ni sama kriva, temveč so ovire bile prevelike. Najglavnejša ovira je lažiliberalizem, ki ni bil in ne bode nikdar prijazen kmetom in gleda le na interese bogatinov.

Papeževa enciklika. Rimski dopisnik „New-Jork Worlda“ je izvedel, da bode papež v svoji en-

zemlje, o vrlinah Slovencev in njih borbah. Slovenci so znali trpeti, a so znali tudi delati. Pri ilirskem probujenju so se takoj pridružili Hrvatom, in kako so znali delati za svojo idejo, to svedoči najbolje St. Vraz, pesnik hrvatsko-slovenskega jedinstva. Hrvati in Slovenci so jeden narod z dvema imeni, in Sotla ju ne more deliti. Treba le odstraniti zapreke, a do boljše sreče nazdravlja svobodni Sloveniji.

Ko se je pleglo burno odobravanje, zasvirala je godba požarne brambe „Naprej zastava slave!“. Tudi to pesem poslušali so vsi stojé in odkriti.

Krasen je bil govor pravnika gosp. Radića o moči vzorov. Vsaki Hrvat mora imeti tri vzore. Prvi je, da živi pošteno in svobodno, vedno v miru s svojo vestjo in svojim prepričanjem, da more vsakomu pogledati svobodno v oči. To je najlepša, a tudi najtežja vrlina. Drugi vzor je svobodna obitelj. To ni dober oče, ki reče sinu: „Glej sinko, da dobiš skorjico kruha!“, nego oni, ki mu reče: „Muči se, sinko, in delaj!“ Gnjusen je egoizem, ki zaradi lastne koristi dela na škodo milijonom. Ako dosežejo Hrvati prva dva vzora, dosežejo i tretjega: svobodo in jedinstvo hrvatske domovine.

Glasni klici so odobrvali ta govor, in mnogokateri so pristopili h govorniku, da mu zaradi njega častitajo. Pevec akademiskega društva „Zastave“ so skupno s slovenskimi pevci zapeli pesem „Slovenec

i Hrvat“, katero je zložil g. Vilhar za to slavnost, a tamburaši so udarili „Ej banoveci“.

Na to je govoril g. dr. Tresić o vseučiliški svobodi. Na vseučilišču, rekel je, ni svobodno veselje, svobodno je samo delo. To imej vsak vseučilišnik kot ravnilo svojega delovanja; le takih društev se naj oklepa, ki zahtevajo od svojih članov resnega dela. V ta namen naj delajo Slovenci in Hrvati skupno. Naj se ne ozirajo na to, če jim kdo reče: „Hrvati hočejo Slovence pohrvatiti.“ Ako reče Hrvat Slovencu: „Ti si planinski Hrvat“, odgovori mu naj ta: „A ti si dolenski Slovenec.“ Le v taki slogi nam je mogoče uspešno napredovati.

„Slogaši“ zapojó sedaj „Morje Adrijsko“, a tamburaši udarijo „Glasna jasna“.

Vedno bolj rastoče navdušenje se je pleglo, ko je izpregovoril slovenski modroslovec g. Zmavc. Rekel je, da nam ni treba le govoriti in vpiti, nego da je treba delati. S krikom še ni postal nobeden narod velik, ampak z neumornim delom. Malo je Slovencev, a tešimo se, da imajo blizu svoje brate. Treba se le združiti in premagati zapreke, ki nas delé. Drugi narodi so bili že v težavnejših razmerah, a z združenim delom so si pomagali do velike moči. To tudi on pričakuje od sloge med Slovenci in Hrvati.

Tudi ta govor se je sprejel z nepopisnim navdušenjem. Na vrhunec pa je dospelo navdušenje Hrvatov, ko je abiturijent Lampe nazdravil Strossmayerju in Starčeviću.

Naposled je stavil Slovenec g. Vester predlog, da se brzojavno pozdravita škof Strossmayer in dr. Starčević, a Hrvati (dubrovniški abiturijent g. Fabris) so na to odgovorili z brzojavom dr. Tavčarju in Hribarju. Nabrala se je med komersom tudi lepa svota za družbo sv. Cirila in Metoda v Istri.

Ob 11^{1/2} uri zvečer je gosp. Polić zaključil komers. Hrvati so spremili Slovence v njih prenočišča, in tako nam je minul prvi dan, ne da bi se bila motila obča radost z najmanjšim neprijetnim dogodkom.

Drugo jutro nam je minulo s šetanjem po zagrebškem mestu. Najbolj pa so nam ugodili Hrvati, ko so nas peljali v deželni muzej ter v Strossmayerjevo galerijo slik. Prijazno so nam razkazali vse zanimivosti. Po kosilu je bil izlet v Maksimir, zadnja točka na programu sestanka.

Kot jako vesel pojav zmatramo lahko ta sestanek slovenskih in hrvatskih abiturijentov v Zagrebu, ne le, ker se je utrdila z njim vez med dvema bratskima narodoma, ampak tudi zaradi načina, kako se je vršil. To ni bila za nas le „veselica“ ali „slavnost“, to je bil za nas nekaj poučen izlet. Hrvatski abiturijenti so si stavili nalog, da Slovence poučé o svojih razmerah, dobro vedó, da le na medsebojnem spoznanju mora se doseči prijateljska vez. Posebna zahvala gre za to gg. Rodiću, Poliću in Pilarju. Niso le slavili

cikliki, katero sedaj pripravlja, naglašal, da je lastnina sveta in nedotakljiva. Revni imajo vendar pravico zahtevati od bogatinov pomoči. Ta pomoč pa ne sme biti le miloščina, temveč se jim mora priskrbiti delo. Socijalno vprašanje se mora rešiti na krščanski podlagi, kajti drugačna praktična rešitev ni mogoča. Krščanska vera je jedina obramba socijalnega reda. Potem papež opozarja na velika socijalna gibanja v evropskih državah. V encikliki se omenja, da štrajki niso dobrih posledic. Postavnim potom se mora določiti, koliko časa se sme delati in koliko sme biti najnižje plačilo. Osnovati se morajo naprave za bolne in uboge. Zakoni v varstvo žensk in otrok po tovarnah se morajo bolje izvrševati. — Mi ne vemo, je li dopisnik o vsebini enciklike dobro poučen, ali vemo pa vendar, da liberalcem ne bode ugajala, ker jim je delavec samo stroj in ga nečejo priznati za bližnjega in zatoorej tudi ničesar slišati o tem, da bi se kako omejilo brezmerno izkoriščanje delavčevih močij.

Nemška vojna sila. „Journal des Debats“ priznava, da se je z novim nemškim zakonom zagotovilo, da bode nemška vojska močnejša, nego je francoska. Francija ne more več povekšati vojne sile, kajti prišla je že do skrajnih mej. Leta 1890 je Francija imela 193.473, 1891 leta 185.837 in 1892 pa 179.142 vojaških novincev, tedaj vkupe 558.452 mož. V Nemčiji so pa v teh letih nabrali res le 159.270, 182.836 in 172.515 novincev. Da se pa najde prava primera, je pa prišteti še nadomestno reservo, ki se pritegne po novem zakonu, in potem se dobi za 1890: 261.283, 1891: 268.219 in 1892: 259.936 mož, torej vkupe 789.438 mož, za 230.986 mož več kakor v Franciji v istem času. Poleg tega pa še to pride, da število rojstev v Franciji vedno pojema. Od 1872 do 1880 je v Nemčiji povprek rojenih 874.056, v Franciji 484.989 dečkov. Od leta 1881 do 1889 pa v Nemčiji 886.677, v Franciji pa le 468.784 dečkov. Ta list prihaja do sklepa, da konec tega stoletja bode prvih 13 razredov, iz katerih obstoji aktivna vojska in rezerva v Franciji, za polovico slabša kakor v Nemčiji. Ta list pravi, da je to resnica, s katero je treba računati, in se ni smeti dati slepiti z besedami in frazami, prijetnimi francoskemu samoljubju, ki se pa ne vjemajo s faktičnimi razmerami.

Družba sv. Cirila in Metoda redna VIII. velika skupščina dne 26. julija 1893 v Sežani na Krasu.

II.

Tu je bilo zdaj zbranega že na stotine ptujega in domačega občinstva, ki je z navdušenim srcem pričakovalo ljubljanskega vlaka, kateri se ustavi mej pokanjem topičev, sviranjem slavnoznane „Naprej“ in vznesenimi živoklici. Izstopivše raz voze pozdravljajo čakajoči radostno in vse okrog, povsod je videti veselo, srečne obraze. Zbranim okrog prvomestnika družbe sv. Cirila in Metoda

svojega naroda z visokodonečimi frazami, ampak dokazali so nam tudi rane svojega naroda. Zlasti se je to pokazalo, ko smo razpravljali o razmeri med Hrvati in Srbi.

Gosp. Rodić je stavil predlog, da sprejmejo zbrani slovenski in hrvatski abiturijenti resolucijo, obsejajočo postopanje Srbov. Zaradi te točke se je vnela živahna debata, katere so se udeležili s slovenske strani Žmavc, Lampe in Vester. Slovenci smo se odkritosrčno izrekli, da ne moremo sprejeti take resolucije, ker bi se lahko reklo, da je to agresiven korak proti Srbom, in ker mi sami želimo, da bi se čim najpreje poravnalo to nasprotje.

A uprav ganilo nas je, ko so nam Hrvati zagotavljali, da so pripravljeni vse žrtvovati, kar jim je mogoče, da se doseže sloga. A sloga je nemogoča, ker se ne morejo nikdar ukloniti oni srbski oholosti, ki pravi Hrvatom in Bolgarom: „Posrbite se, in mir bode!“ in ker nečejo svojega prepričanja zameniti za ono brezpametno srbomanijo, ki uči otroke v šolah: „V početku je Bog ustvaril svet, in ves svet je bil srbski.“ Hrvati nečejo zamenjati svoje individualnosti za ono slepo breznačajno strast, ki tira Srbe, da služijo Mažarom in Lahom, samo da pogubé Hrvate.

Kar pa Hrvati ne morejo biti Srbom, to hočejo iz vsega srca biti Slovencem. Slovenci in Hrvati so ločeni po majhnih razlikah v jeziku, a trdijo se, da bi se te razlike odstranile, Srbi, ki so

vodje T. Zupana spregovori gospica odbornica Micika Mahorčičeva ob strani svoje matere, dične prvomestnice ženske podružnice sežanske, gospe Marije Mahorčičeve, z zvonkim glasom:

„Čestita gospoda! Velepoštovani gospod predsednik! Pripeljal Vas je vlak na kršni slovenski Kras v prijazno Sežano. Prišli ste z namenom, da se posvetujete v prid slovenske dece in slovenske šole, da ohranite našo deco starodavnemu slovenskemu narodu, zvestemu veri, domu, cesarju. Blagoslovi naj Večni Vaš trud, in Vaše delo naj donese najlepši in najplodovitejši sad v prid in blagor slovenske mladine, ljubega nam slovenskega naroda. Radovaje se Vašega prihoda Vam kličem v imenu sežanske podružnice in v imenu slovenskih rojakov na Krasu: Bog Vas sprimi!“

Potem pristopi deželni poslanec in župan g. Rajko Mahorčič ter razodene svoje veselje rekoč:

„Slavna gospoda! Čestiti gospod predsednik! V imenu občine Sežana, katero imam čast kot župan zastopati in v imenu gospodov kraških županov, zastopajočih prebivalstvo sivega Krasa, zahvaljujem se Vam prav srčno, da ste si Sežano ali tako zvano kraško metropolo izbrali za glavno skupščino družbe sv. Cirila in Metoda. Z radostnim srcem smo Vas pričakovali in ravno s tem radostnim srcem Vas sprejmemo. Mi Sežančani in z nami vsi kraševci se veselimo današnji dan v tej čestiti družbi veselo provesti, in zato Vam izrečem svoj bratski pozdrav in Bog Vas živi!“

Prvomestnik, Alojzijeviški vodija Tomo Zupan, pa je ob sprejemu na sežanskem kolodvoru odzdravil prilično tako-le:

„Preblagorodna gospa prvomestnica — Preblagorodni gospod deželni poslanec-župan — Blagorodne gospice!“

„Pred mano je steza
moj ljubljani svet:
Vsa lepa dolina,
ki Krasu je cvet“

poje Vaš pesnik-rojak to najlepše ozemlje, kar ga ima Kras — Vaše ože domovje oslavljajoč.

Prečuden je kraški ljubljani in lepi svet, ki reke požira in je razliva zopet na dan, veličasten je ta kraški svet, ki potniku odpira prostorče pod zemljo, kot da bi ga hotel voditi v bajeslovna bivališča starodavnih pravljič.

Čudno in veličastno vse to. — A voda, ki je izginila in se prikazala zopet, utegne vnovič premeniti svoj tek, če tudi jo je za enkrat omejil sam večni zidar. In Vaši podzemeljski hramovi, akopram obokani še tako trdno, utegnejo vendar le razpasti pod silo časovnih zgodeb. Kedaj, kako — temu je Bog vladar.

Nerazrušljiva skoraj se nam sicer zdi sedanja podoba Vašega kraškega sveta — toda nerazrušljiveja je Vaša domovinska vnema, nerazrušljiveja je Vaša ljubezen do vseh teh teženj, koje zedinjuje v sebi družba sv. Cirila in Metoda.

s Hrvati združeni po govoric, iščejo turških in mažarskih besed, samo, da bi govorili drugače. Združeni so pa Slovenci in Hrvati po svoji veri, združeni so po značaju naroda, kajti po narodnem mišljenju stojé si mnogo bliže, nego Hrvati in Srbi. Slovenci in Hrvati se pošteno trudijo, da dosežejo čim večjo omiko in čim krepkeje razvijajo svojo individualnost, Srb pa zataji narodnost, da škodi Hrvatu.

Tako so opravičevali Hrvati svoje mišljenje, in hkrati vabili nas, da se čim ožje spojimo z njimi. Da pa ne ostane le pri praznih besedah, zavezali so se slovenski in hrvatski abiturijenti v resolucijah medsebojno, da hočejo, kjer-koli možno, rabiti le narodno govorico hrvatsko ali slovensko ter tako braniti, da se tujščina ne širi na materinski zemlji. Vzajemnost, katero smo obljubili tu, pa mora dejanjsko pokazati vsak hrvatski abiturijent s tem, da postane ud „Matice Slovenske“, vsak slovenski, da se vpiše pri „Matici Hrvatski“.

Vesel nam je spomin na dneva, katera smo bivali v lepi hrvatski stolici, zlasti pa na ono prijaznost, s katero so nas sprejeli, in na ono navdušenost, s katero so nam govorili o svojih vzorih. Bodi torej srčna zahvala vsem gg. govornikom, zahvala gg. meščanom zagrebškimi, zlasti pa še gosp. Caru, ki je tako neumorno skrbel za blagor izročeni mu bratov Slovencev in žrtvoval lastno zabavo, da vzdrži vzgleden red.

Abiturijent.

In prav ta Vaša neizpremenljiva ljubav do domovja, prav ta Vaša neizpremenljiva ljubav do slovenskega šolstva je, ki je privedla danes toliko Slovencev in Slovencev iz vseh naših pokrajin sem v solčno Sežano. Strmč ob čudih kraškega sveta se hočemo še bolj nadviti uzornemu domoljubju čast. bivalek in bivalcev, osobito še Vašega prelepega sežanskega okraja, imenovanega „Kraški raj“.

Zahvaljujoč se imenom družbe sv. Cirila in Metoda na tem sijajnem sprejemu naših čast. skupšinarjev odzdravljam Vam Preblagorodna, kot načelnici naše ženske sežanske podružnice, ki je prva na Slovenskem sprejela pod svoje okrilje veliko našo skupščino — odzdravljam Vam, preblagorodni gospod poslanec-župan in Vam, častite gospice, na Vašem tako milem nam pozdravu; zahvaljujem se Vam, čast. gospice za duhteče darove Vaših rok, vsem Vam in vsem nazočim iz dna duše kliče: Bog živi Vas; Bog živi Sežano!“

Navdušeni živio- in slava-klici v pozdrav in odzdrav so odmevali na okrog. Vrle Sežanke so skupšinarje odičile z duhtečimi šopki, a iznajdljive zastopnice Šentjakobsko-Trnovske ženske podružnice v Ljubljani pa so nudile v korist naši družbi trobojne trakove z bliščečim napisom: „Bog i narod!“, razpečale so jih hitro obžalovaje, da jih niso pripravile več, ker bi bila družba imela lep prispevek. A kdo bi se bil nadejal tam v oddaljeni vasi na sivem Krasu toliko udeležencev! Pravijo, da je bilo ob vsprejemu z domačini nad osem stotin oseb. Radostno ti je vskipelo srce, ko si videl tu vse sloje našega naroda, vse stanove v lepi vzajemnosti; osobito številno je bilo zastopano slovensko duhovstvo in narodno ženstvo od blizo in daleč.

S svirajočo godbo na čelu premika se spreved v prijazno Sežano, katera se je za ta dan odičila kakor nevesta. Pri urodu v vas presenetil je skupšinarje krasen slavalok s prepomenljivim napisom: „Vam, ki ste naši!“ Kakor se je pripovedovalo, izdelal je g. Albin Štrekelj načrt v rimskem zlogu za ta slavalok, ki so ga postavili zavedni domači fantje z odobrenjem sežanske občine. Tudi napis v narodnih barvah je svedočil umetniški ukus. Vse priprave je umno vodil neumorni g. nadučitelj Matko Kante. Raz čedne hiše pa so plapolale cesarske zastave in slovenske trobojnice. Sežana je osvedočila svoje lojalno in slovensko lice.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. avgusta.

(Župnija Brezovec pri Ljubljani) je podeljena čast. g. Antonu Hočevanju, doslej župniku v St. Joštu nad Polhovim Gradcem.

(Kanonizirano vmeščena) sta bila danes č. gg. Peter Ogrin, župnik pri Sv. Duhu v Velikem Trnu, na župnijo Suhor, in Ludovik Jenko, župnik v Knežaku, na Sv. Duh v Velikem Trnu.

(Narodna čitalnica v Kranju) slavi dne 13. t. m. tridesetletnico svojega obstanka. Kakor se nam poroča, delajo se v starodavni metropoli divne Gorenjske velike priprave, da se kolikor mogoče sijajno obhaja ta za vsako društvo pomenljiva in redka svečanost. Mnogo društev je že prijavilo svojo korporativno udeležbo, pred vsem ljubljanska čitalnica, ljubljanski „Sokol“, ki bo telovadil na glavnem trgu, pevsko društvo „Ljubljana“ i. dr. Izvestno bo obisk vsestranski mnogobrojen in to tem bolj, ker je čisti dohodek te veselice namenjen spomeniku našega pesnika-velikana Preširna, katerega truplo počiva na kranjskem pokopališču. Sodelujeta vojaška in domžalska godba. Natančnejši vsprejedi sledi.

(Garje pri ovcah.) Iz Radovljice se poroča, da je na planini Begunšica od 240 ovac 85 garjevih ter da jih je že nekaj pocepalo. Čedo so morali odgnati s planine.

(Iz lavantinske vladikovine.) Župnijo v Selnici je dobil čast. g. Gregor Hraščel, dosedaj kapelan v Slivnici pri Mariboru. — Začasni veroučitelj na mestnih deških ljudskih in meščanskih šolah, čast. gosp. Ivan Vreže, je imenovan za stalnega veroučitelja na deški in dekliški meščanski šoli in na prvi deški ljudski šoli v Mariboru. — Novomašnik g. Peter Stefan pride kot kapelan k Sv. Petru pri Mariboru. — Vkladni kamen novi Marijini župnijski cerkvi oo. frančiškanov vložili bodo dne 10. avgusta. Slovesno opravilo bodo izvrševali premilostni g. knez in škof dr. Mihael Napotnik.

(Prejunaška ženjica.) V občini Ledinek pri St. Lenartu v Slov. Goricah sta se nedavno pri

žetvi na polju sprla Cecilija Letnik in sosedov sin Jožef Krojs. Ta jo je tepel, zgrabil in vrgel na tla, a otrsela se ga je in v svoji razburjenosti ga s srpom tako hudo ranila v trebuh, da je kmalu na to umrl.

(Lepa slovesnost.) Zadnji četrtek so se zbrali gospodje, ki so bili dne 25. julija 1858 v Ljubljani v mašnike posvečeni, pri sošolcu čast. g. dekanu moravškemu, Tomažu Kajdižu. Lepo se je vršila cerkvena slovesnost in veseli so obnavljali zbrani svoje spomine iz mladih dni.

(V pokoj) stopil je oberst in polkovni komandant v Ljubljani g. vitez pl. Gariboldi ter je z današnjim dnem odložil poveljništvo pri polku.

(Iz Šent-Ilje v slov. gorica.) Z odlokom dne 16. junija t. l., št. 14.153, nam je potrdila visoka c. kr. namestnija pravila „Kmetijskega bralnega društva“. Zato bo imelo imenovano društvo dne 27. avgusta svoje osnovalno zborovanje združeno z veselico. Vspored se bo naznanil v časnikih. K obilni udeležbi vabi vse rodoljube in prijatelje, posebno pa sosednja bralna in pevska društva osnovalni odbor.

(Nevarno bolan) je 80letni duhovnik in pisatelj dr. Seb. Brunner in ni upanja, da bi še kdaj ozdravel. Brunner je znan kot pisatelj, ki se je v svojih spisih po časnikih in knjigah neprestano boril proti jožefizmu v cerkvi ter z zdravo, dobro osoljeno kritiko šibal nasledke modernega liberalizma vzlasti v slovstvu. Ocenil je med drugim po zaslugi tudi Anastazija Grūna slovstveno in politično delovanje v knjigi: Don Kichote und sein Sancho Panza.

(Odlikovanje.) Nadpazniku moške kaznilnice v Mariboru g. Karolu Drnovšku je podelil cesar srebrni križec s krono za zasluge.

(Oblak se je odtrgal) dne 5. avgusta v graški okolici in nalivi so mnogo škode napravili, vzlasti v črti od Gratweina do Lanacha. Mnogi so zgubili hiše, rodno zemljo, orodje, ker jim je vse odnesla grozna trenutna povodenj. Vmes med nalivom padala je tudi toča.

(Princesinja Marija Alojzija Schwarzenberg.) rojena 1865. leta na Dunsju, hči neizmerno bogatega kneza A. J. Schwarzenberga, je pred nekaj časom stopila v Pragi v samostan benediktink ter bo dne 20. t. m. napravila obljubo.

(Kolera.) Poročila o koleri nam javijo, da se vedno bolj bliža našim krajem. Iz spodnje Italije seli se v gorenjo Italijo, iz Rusije prikradla se je v Galicijo in deloma na Ogersko. Zadoje hladneje vreme je manj ugodno za kolero in zato se tudi poročila glasé ugodnejše.

(„Zapisnik cerkvenih štolov.“) Tiskovina s tem naslovom je izšla nedavno v Cirilovi tiskarni v Mariboru ter se ondi dobiva.

(Iz Jesenic.) Naše gasilno društvo je imelo do zadnjega časa nemški komando. V zadni društveni seji sklenilo se je uvesti slovenski komando in sicer se je zvršil ta sklep z enim glasom večine. — Čudno je to, da so med tistimi, ki so glasovali za nemški komando, tudi taki, ki so nedavno šumno pozdravljali slovenske „Sokole“. — Možatost, kje si doma? —

(Zgubila je) denarnico z 27 gld. danes zjutraj mej 9. in 10. uro na potu od Velikega trga do Šolskega drevoreda hči konduktérja Ivana Poka. Sveto dobila je na kolodvoru kot mesečno pokojnino očetovo, torej je zgubitev jako občutljiva. Pošteni najditelj naj oddá najdenino na Resljevi cesti šte. 6 proti primernemu plačilu.

(Darila za konjerejce na Kranjskem.) V pospeševanje konjerejce delila se bodo tudi letos dr-

žavna darila za kobile z žrebeti, tri- do petletne kobile in eno- do dveletne žrebice. — Darila se bodo delila 4. sept. v Lescab, 5 v Kranju, 6 Kamniku, 7 v Ribnici, 9 na Vrhniki, 11. v St. Jerneju, kjer bo isti dan popoldne tudi že omenjena konjska dirka, in 12 sept. v Trebnjem. — Kedor ima triletnega za pleme primerne žrebca, ga tudi lahko privede, da ga komisija pregleda ter ga mrebiti pozneje kedaj kupi.

(Žganje.) 31. jul. našli so v Retečah v svislah pri Fr. Prelesniku mrtvega posestnikovega sina Ant. Svolšaka iz Godešča. Prejšnji dan je šel spat omamljen od žganja in se ni več vzbudil.

Telegrami.

Dunaj, 7. avgusta. V Nadvorni v Galiciji je bilo umrlo nekaj oseb za boleznijo, o kateri se je mislilo, da je kolera. Storile so se že bile vsestranske previdnostne naredb. Preiskava je pokazala, da so umrle za vnetjem črev. — Iz Bukurešta se uradno poroča, da jih je v Brailu osem na novo zbolelo za kolero, 6 pa umrlo.

Bruck ob Muri, 8. avgusta. Ob polu dvanajstih dopoldne je bil tukaj hud potres. Čutila sta se dva močna podzemeljska sunka.

Rim, 7. avgusta. Minister vnanjih stvari je naznanil v zmislu draždanske pogodbe zastopnikom tujih vlastij, da je nehala kolera v pokrajini Alessandria. V Italiji so le še posamični slučajji kolere. Storile so se odločne previdnostne naredb.

Kodanj, 8. avgusta. Jutri odpotuje cesaričinja Štefanija v Spaa, kjer se snide s svojo materjo, kraljico belgijsko.

Hanover, 7. avgusta. Danes se je otvoril 24. shod antropologov, kateremu predseduje profesor Virhov.

Curih, 7. avgusta. Socijalističnemu kongresu predsedujejo menjajoč se odposlanci iz raznih držav. Najprvi je predsedoval Singer iz Nemčije. Glasovanje, naj se li dopusté anarhisti, je bilo burno. Glasovalo se je po državah. Od Belgijcev jih je nekaj glasovalo za dopustitev, nekaj proti dopustitvi. Francozi in Holanci so se vzdržali glasovanja. Mej strašnim hrupom ostavili so anarhisti dvorano.

Pariz, 8. avgusta. „Figaro“ poroča, da so se včeraj ministri posvetovali o Dupasovi knjižuri. Sklenili so objaviti noto, da sedanje ministerstvo nič ne ve o mahinacijah, ktere se trdijo v knjižuri.

Madrid, 8. avgusta. Italijansko-španska trgovska pogodba se je včeraj podpisala.

Umrli so:

6. avgusta. Anton Lachner, bivši ključavničarski mojster, 83 let, Karlovska cesta 7, ostarelost. — Jarnej Gestrin, carinski praktikant, 25 let, Kongresni trg 5, jetika.

7. avgusta. Marija Kramar, krojačeva hči, 6 mesecev, Kurja vas 4, katar v črevih.

V bolnišnicah:

5. avgusta Barbara Rutar, delavka, 45 let, plućnica. — Rok Stor, delavec, 32 let, jetika. — Katarina Močnik, kajzarjeva žena, 42 let, naduha.

6. avgusta. Luka Kalan, gostač, 80 let, ostarelost. — Jožef Hutter, gostač, 73 let, naduha.

Tuji.

6. avgusta.

Pri **Matiču:** Trautsch, polkovnik v pok.; Pertz, zasebnik; pl. Alpi, uradnik; Wolf, Altas, Rankl, trgovci; Segonja, potovalec, z Dunaja. — Zupan, duhovnik, iz Poljan. — dr. Ivanič, duhovnik; Otto, ravnatelj Lloydja; Pamer, potovalec, iz Trsta. — Aal, trgovec, iz Norimberka. — Lasnigg, Lakner,

Müller, Klemenčič, Padar iz Grada. — Arlt, trgovec, i Celja. — Meyer, trgovec, iz Brna. — Kramar, potovalec, iz Maribora. — Ottovitz, trgovčeva soproga, s sinom, iz Celovca. — Deschmayer, zasebnik, s Pulja. — Bobovetzy, zasebnik, iz Požuna. — Oblak iz Loke. — Goliešček, trgovec, iz Sežane. — Meeraus iz Ljubljane.

Pri **Stonu:** Jebinger, potovalec, z Dunaja. — Kern iz Trsta. — dr. Pomaby, profesor, iz Kraljevega Grada. — dr. Globočnik iz Vel. Lašič. — Schäfer iz Lipsije. — Toth, Torma, Szalay, Abraham, Bieskey iz Vel. Kaniže. — dr. Grassel, pristav, iz Sarajeva. — Jenko, župnik, iz Knežaka. — Coneion, katehet, iz Gradiške. — Strnad, profesor, iz Plzna. — Tomič, vladni svetovalec, s soprogo, iz Zagreba. — Negri z rodbino iz Pulja. — Jelene, trgovec, iz Tržiča.

Pri **avstrijskem caru:** pl. Bencingen, zasebnik, iz Rusije. — Primožič in Supan iz Ljubljane.

Pri **Južnem kolodvoru:** Goldenberger iz Monakovega. — Sbil iz Mokronoga. — Würth, posestnik, iz Opatije. — Ramor iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	738.2	11.2	sl. zap.	megla	
7. u. pop.	738.0	20.8	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	739.0	15.0	"	"	"
Srednja temperatura 15.7°, za 4.1° pod normalom.					

Javna zahvala.

Blagi darovatelji so na velikodušni način darovali znatne zneske sirotinski blagajnici „Društva tiskarjev, kamenotiskarjev in kamenopiscev kranjskih“, ki je jela delovati. Podpisani odbor šteje si za dolžnost v imenu društva izreči najsrčnejšo zahvalo velikodušnim darovateljem in sicer Njega knezoškofovski milosti ekselenci dr. Missii, velečastitemu profesorju gospodu Zupančiču, deželnemu odborniku g. dr. A. Schafferju, posebno pa posestnikom tiskarn gosp. Otomaru Bambergu, kateri je daroval 150 gld., in gospodoma Ant. Kleinu in Iv. Kovaču, ki sta vkupe podarila 260 gld.

V Ljubljani, dne 4. avgusta 1893.

Za odbor:

Fr. Hribar,
načelnik.

Val. Arzelin,
tajnik.

Služba organista in cerkovnika

se oddá 1. oktobra t. l. pri proštiji farni cerkvi v Spodnjem Dravogradu na Koroškem.

Pogoji: Izurjenost v orgljanju in petju v cecilijanskem duhu in znanje slovenskega in nemškega jezika. Prednost imajo oženjeni, ako zna žena peti, in ki znajo kako rokodelstvo. — Dohodki: Okolu 250 gld. v gotovini, preste stanovalje in nekaj polja.

Prosilec naj pošlje svoje prošnje s krstnim listom in spričali na proštijo Spodnji Dravograd (Unterdrauburg) na Koroškem vsaj do 25. avgusta t. l. 391 3—2

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

6%no bolgarsko državno hipotekarno posojilo.

V zlatu obrestljivi in povračiljivi papir za nalaganje denarja. — Vsed mejnarodnih denarnih kriz se vsa zlata posojila jako visoko cenijo in dosegaajo najvišje kurze.

6%no bolgarsko državno hipotekarno posojilo 50 17

daje poleg tega še nastopne prednosti. Te so:

Hipotekarno zagotovljeno je na prvo hipoteko v prvi vrsti na železnici Rušek-Varna in Kaspičan-Sofija-Kistendil in na pristanišča Burgas in Varno.

More se podražiti, ker te obligacije stojé še kacic 8 odstotkov pod zlatim pari-kurzom in je torej pričakovati, da se jim poviša kurz, posebno ker veliko dohodkov donesajo.

Popolnoma davka in pristojbin je prosto za sedaj in za vso prihodnost.

Se lahko iztrži, ker se prodaja na borzah na Dunaju, v Berlinu, Amsterdamu in Genfu.

Veliko donša, po sedanjem kurzu 6¼ odstotka.

Menjalna delniška družba „MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstr. 75 B.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dunajska borza.

Dne 8. avgusta.			Dne 7. avgusta.			4% srečke dunajske parobrodne družbe . . . 142 gld. — kr.		
Papirna renta 5%, 16% davka	96	gld. 90 kr.	Ogerska zlata renta 4%	115	gld. 60 kr.	Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18	" — "
Srebrna renta 5%, 16% davka	96	" 55 "	Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94	" 25 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	" 30 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118	" 80 "	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147	" 50 "	Salmove srečke, 40 gld.	67	" 50 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96	" 50 "	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161	" 75 "	Windischgraezove srečke, 20 gld.	—	" — "
Akeije avstro-ogerske banke, 600 gld.	978	" — "	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	192	" — "	Ljubljanske srečke	23	" 75 "
Kreditne akeije, 160 gld.	336	" 25 "	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98	" 80 "	Akeije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150	" — "
London, 10 funtov strl.	125	" 20 "	Zastavna pisma 4½%	—	" — "	Akeije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2885	—	" — "
Napoleonondor (20 fr.)	9	" 90 "	Kreditne srečke, 100 gld.	198	" — "	Akeije južne železnice, 200 gld. sr.	105	" 75 "
Cesarski cekini	5	" 91 "	St. Genois srečke, 40 gld.	67	" 50 "	Papirnih rubeljev 100	128	" 50 "
Nemških mark 100	61	" 20 "						

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobittka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba „MERCUR“ Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvaréh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.